

ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΠΡΩΤΙΑΣ

«Ὁς αν θέλη εν ύμιν είναι πρώτος, έσται πάντων δούλος»

Η τελευταία πορεία του Χριστού στα Ιεροσόλυμα ήταν δραματική όχι μόνον γι' αυτόν, αλλά και για κείνους πού τον άκολουθούσαν. «Ήσαν εν τη οδώ αναβαίνοντες εις Ιεροσόλυμα» (Μάρκ. 10,32). Ο Χριστός προπορευόταν και ακολουθούσαν φοβισμένοι οί μαθητές. Ο Κύριος, όσο πλησιάζει το πάθος του, τόσο πιά συχνά ομιλεί στους μαθητές γι' αυτό και για το θάνατό του. Τους μίλησε για το ποτήριο του θανάτου και για το βάπτισμα του αίματος. Τους έκανε σαφές πώς ή πορεία τους θα έχει πολλές ομοιότητες με τη δική Του κατάληξη στη ζωή. Οι μαθητές φοβούνται. Μέχρι τώρα δεν είχαν περάσει κανένα μαρτύριο. Σ' αυτές τίς δραματικές στιγμές δυο μαθητές Του Του ζητούσαν πρωτοκαθεδρίες, πράγμα πού ανάγκασε το Χριστό να τους πει πώς όποιος θέλει να είναι πρώτος, οφείλει να είναι διάκονος και δούλος όλων.

Η ταπείνωση του Χριστού

Ο Χριστός, «ό βασιλεύς των επουρανίων δυνάμεων», καταδέχθηκε να γεννηθεί βρέφος μέσα σε φάτνη σπηλαίου, να ανατραφεί «εν οίκω τέκτονος και μητρος πενιχρός», κατά το Μέγα Βασίλειο. Επίσης να βαπτισθεί από ένα δημιουργήμα του, να σταυρωθεί με τον πιο φρικτό θάνατο. Τίποτε απ αυτά δε συγκινούν τους μαθητές. Αυτό συμβαίνει, γιατί ή φιλοπρωτία και ή φιλοδοξία είναι πάθη τυραννικά και πολύ συχνά ενοχλούν πολλούς και μάλιστα και μεγάλους άνδρες. Ο Χριστός μιλούσε για τους αγώνες του κι εκείνοι ονειρευόντουσαν τιμές και δόξες. Μπορεί να είναι κάποιος μαθητής του Χριστού, αλλά, εάν δεν είναι καλλιεργημένος, ενδέχεται να είναι υποχείριο κάποιου πάθους. Στα ύψιστα αξιώματα ανεβαίνουμε, αλλά τα πάθη μας παραμένουν ζωντανά μέσα μας.

Οί Πατέρες της Εκκλησίας λέγουν πώς του αμαρτωλού ή μόνη φιλοδοξία είναι, εάν μετανοήσει, να αποτινάξει από πάνω του «πάντα τα εαυτού πάθη», δηλ. τα πάθη και τίς αμαρτίες του και να ζήσει τη χαρισματική ζωή του Αγίου Πνεύματος. Ο πνευματικός νόμος έχει πιστοποιήσει, πώς όποιος επιζητήσει να καταδυναστεύσει τους άλλους και να τους κάνει υποχείρια του, Ίσως γίνει «άτιμώτερος πάντων», θα γίνουμε πιο άδοξοι και μισητοί απ όλους. Παράδειγμα ό διάβολος θέλησε να γίνει πρώτος και κατάντησε τελευταίος. «Αξιος της δόξας δεν είναι εκείνος πού την επιδιώκει, άλλ' εκείνος πού την περιφρονεί. Η δόξα μοιάζει με τη σκιά του ανθρώπου. Όσο την κυνηγάς, τόσο περισσότερο απομακρύνεται.

Τα φάρμακα του πάθους της φιλοπρωτίας

Στην πληγή της φιλοπρωτίας και φιλοδοξίας ό Χριστός βάζει το φάρμακο της ταπεινώσεως. Εάν ό μεγάλης βουλής άγγελος, δηλ. ό Χριστός, ταπεινώθηκε τόσο πολύ, τον ίδιο δρόμο οφείλουμε να ακολουθήσουμε και εμείς. «Εταπείνωσεν εαυτόν γενόμενος υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού» (Φι-λιπ. 2,8), θα τονίσει εμφαντικά ό απόστολος Παύλος. Ο άνθρωπος όσο πιο ψηλά ανεβαίνει, τόσο πιο πολύ οφείλει να ταπεινώνει τον εαυτό του και να μην επαίρεται. Η εξουσία του δόθηκε όχι για να καταδυναστεύει, αλλά για να υπηρετεί τους άλλους. «Όχι μόνο να τέμνει, αλλά και να περιποιείται τα τραύματα των άλλων. Μόνο με την ταπείνωση ό ηγέτης αποκτά φυσιολογική συμπεριφορά έναντι των άλλων. Εμείς με το θεό έχουμε συνάψει συνθήκη μετανοίας κι όχι εξουσίας, λέγει ό όσιος Ιωάννης της Κλίμακας.

Η συμπεριφορά των σημερινών αρχόντων

Σήμερα αυτοί πού φαίνονται άρχοντες των Εθνών κι όλοι όσοι έχουν κάποια εξουσία κινδυνεύουν να πέσουν στο αμάρτημα της φιλοπρωτίας και της καταδυναστεύσεως των

άλλων. Όλοι θέλουμε να εξουσιάζουμε τους άλλους. Στρατιωτικοί ηγέτες, άνδρες, γυναίκες, κληρικοί και λαϊκοί, πολιτικοί ταγοί και όλοι όσοι έχουν κάποια εξουσία, κινδυνεύουν να γίνουν τυραννίσκοι των άλλων. Ο ηγέτης δεν ανοίγει μόνον τις πληγές, αλλά περιποιείται και τα τραύματα. Η εξουσία να ασκείται με ταπείνωση, για να έχει θετικά αποτελέσματα. Για μας παράδειγμα είναι ο Κύριος πού ταπεινώθηκε πολύ, για να υψωθούμε εμείς μέχρι τον ουρανό. Αυτός είναι ο ασφαλής δρόμος της εξουσίας. Η ταπείνωση είναι το φάρμακο της φιλοπρωτίας.

Αρχιμ. Ι.Δ.Φ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. Γ 32-45)

Γνωρίζετε τί αιτείσθε;

Τω καιρώ εκείνω, παραλαμβάνει ο Ιησούς τους δώδεκα Μαθητάς αυτού, και ήρξατο αυτοίς λέγειν τα μέλλοντα αύτω συμβαίνειν "Οτι ιδού, αναβαίνομεν εις Ιεροσόλυμα, και ο Υιός του ανθρώπου παραδοθήσεται τοις Αρχιερεύσι και τοις Γραμματεύσι, και κατακρινούσιν αυτόν θανάτω, και παραδώσουσιν αυτόν τοις έθνεσιν, και έμπαίξουσιν αύτω, και μαστιγώσουσιν αυτόν, και έμπτύσουσιν αύτω, και άποκτενούσιν αυτόν, και τη τρίτη ήμερα άναστήσεται. Και προσπορεύονται αύτω Ιάκωβος και Ιωάννης, οί υιοί Ζεβεδαιού, λέγοντες Διδάσκαλε, θέλομεν ίνα ο εάν αίτήσωμεν, ποιήσης ήμίν. Ο δε είπεν αυτοίς· Τί θέλετε ποιησαί με ύμίν; Οί δε είπον αύτώ· Δός ήμίν, ίνα εις εκ δεξιών σου, και εις εξ ευωνύμων σου, καθίσωμεν εν τη δόξη σου. Ο δε Ιησούς είπεν αυτοίς' Ουκ οίδατε τί αιτείσθε. Δύνασθε πιείν το ποτήριον ο εγώ πίνω, και το βάπτισμα, ο εγώ βαπτίζομαι, βαπτισθήναι; Οί δε είπον αύτω· Δυνάμεθα. Ο δε Ιησούς είπεν αυτοίς' Το μεν ποτήριον, ο εγώ πίνω, πίεσθε και το βάπτισμα, ο εγώ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε το δε καθίσαι εκ δεξιών μου και εξ ευωνύμων μου, ουκ εστίν έμόν δούναι, αλλ' οίς ήτοιμασται. Και άκούσαντες οί Δέκα, ήρξαντο άγανακτείν περι Ιακώβου και Ιωάννου. Ο δε Ιησούς, προσκαλεσάμενος αυτούς λέγει αυτοίς· Οίδατε ότι οί δοκούντες άρχειν των εθνών κατακυριεύουσιν αυτών και οί μεγάλοι αυτών κατεξουσιάζουσιν αυτών ουχ ούτω δε έσται εν ύμίν, αλλ' ος εάν θέλη γενέσθαι μέγας εν ύμίν, έσται υμών διάκονος, και ος εάν βέλη υμών γενέσθαι πρώτος, έσται πάντων δούλος" και γαρ ο Υιός του ανθρώπου ουκ ήλθε διακονηθήναι, αλλά διακονήσαι, και δούναι την ψυχήν αυτού λύτρον αντι πολλών.

Μετάφραση της Ευαγγελικής περικοπής

Εκείνο τον καιρό ο Ιησούς πήρε κατά μέρος τους δώδεκα και άρχισε να τους λέγει τα μέλλοντα να του συμβούν, ότι: «Ιδού, αναβαίνουμε στα Ιεροσόλυμα και ο Υιός του ανθρώπου θα παραδοθεί στους αρχιερείς και τους γραμματείς και θα τον καταδικάσουν σε θάνατο και θα τον παραδώσουν στους εθνικούς, θα τον εμπαίξουν και θα τον μαστιγώσουν, θα τον φτύσουν και θα τον θανατώσουν και την τρίτη ήμερα θα αναστηθεί». Καί τον πλησιάζουν Ο Ιάκωβος και Ο Ιωάννης, οι γιοί του Ζεβεδαιού και του λένε: «Διδάσκαλε, θέλουμε εκείνο πού θα σου ζητήσουμε να μας το κάνεις». Αυτός τους είπε: «Τί θέλετε να σας κάνω;». Εκείνοι του είπαν: «Δός μας να καθίσουμε ο ένας στα δεξιά σου και ο άλλος στα αριστερά σου όταν έλθει ή ήμερα της δόξας σου». Ο Ιησούς τους είπε: «Δεν ξέρετε τι ζητάτε. Μπορείτε να πιείτε το ποτήρι, πού εγώ πίνω και να βαπτισθείτε το βάπτισμα, πού εγώ βαπτίζομαι;». Εκείνοι είπαν: «Μπορούμε». Ο Ιησούς τους είπε: «Το ποτήρι πού εγώ θα πω, θα το πιείτε και θα βαπτισθείτε το βάπτισμα, το όποιο εγώ βαπτίζομαι. Το να σας βάλω όμως να καθίσετε στα δεξιά μου ή στα αριστερά μου, δεν είναι δικαίωμα μου να το δώσω άλλ' είναι για εκείνους, για τους οποίους· έχει ετοιμασθεί». Καί όταν οί δέκα το άκουσαν, άρχισαν να αγανακτούν εναντίον του Ιακώβου και του Ιωάννου. Ο Ιησούς τους κάλεσε και τους λέγει: «Ξέρετε ότι εκείνοι πού θεωρούνται άρχοντες των εθνών, τα καταδυναστεύουν, και οί μεγάλοι άνδρες τους τα καταπιέζουν. Μεταξύ σας όμως δεν θα συμβαίνει το ίδιο. Άλλ' εκείνος πού θέλει να γίνει

μεγάλος μεταξύ σας, θα είναι υπηρέτης σας, και εκείνος που θέλει να είναι μεταξύ σας πρώτος, θα είναι δούλος όλων. Διότι και ο Υιός του ανθρώπου δεν ήλθε να υπηρετεί αλλά να υπηρετηθεί και να δώσει τη ζωή του λύτρο για πολλούς».